

M.Com Semester - 1 (CBCS) Examination
Nov/Dec - 2022 [OLD COURSE]
ACCOUNTING FOR MANAGEMENT (CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ પારસ કંપની લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી ઓક્ટોબર થી ડીસેમ્બર, ૨૦૨૨ સુધીના ત્રણ માસનું રોકડ (૨૦) અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

માસ	વેચાણ	આખર સ્ટોક	કુલ પરોક્ષ ખર્ચા
ઓગસ્ટ	1,60,000	20,000	25,000
સપ્ટેમ્બર	2,00,000	30,000	31,000
ઓક્ટોબર	2,40,000	50,000	41,000
નવેમ્બર	3,20,000	60,000	37,000
ડીસેમ્બર	2,80,000	55,000	41,000
જાન્યુઆરી	3,00,000	50,000	31,000

વધારાની માહિતી:

1. તા. ૧/૧૦/૨૦૨૨ ના રોજ બેન્ક સિલક રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ છે.
2. તા. ૦૧/૦૧/૨૦૨૨ ના રોજ કંપનીએ એક અત્યાધુનિક તકનીક સાથેનું સ્વયં સંચાલિત પાવર લૂમ રૂ. ૧,૪૦,૦૦૦ની કીમતે ખરીદ્યું. જેનું અંદાજિત આયુષ્ય ૧૦ વર્ષ છે. આયુષ્યના અંતે ભંગાર કિમત રૂ. ૬,૦૦૦ છે. યંત્ર ગોઠવણીનો ખર્ચ રૂ. ૧૦,૦૦૦ થયો.
3. તા. ૦૧/૦૪/૨૦૨૨ ના રોજ કંપનીએ ૧,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ૧૦% પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. શેરદીઠ રકમ નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવી.
 અરજી વખતે રૂ. ૩૦
 મંજૂરી વખતે રૂ. ૩૫ (રૂ. ૫ પ્રીમિયમ સહીત)
 પ્રથમ અને અંતિમ હપ્તા વખતે રૂ. ?
 અંતિમ હપ્તાની રકમ તા. ૧૫ નવેમ્બર, ૨૦૨૨ નાં રોજ લેણી થાય છે.
4. માલસામાન પડતર કીમત પર ૩૩.૩૩% નફો ચડાવીને વેચવામાં આવે છે.
5. દરેક માસના અંદાજિત વેચાણ માટે જરૂરી ખરીદી આગળના માસમાં કરવામાં આવે છે.
6. ખરીદી રોકડેથી કરવામાં આવે છે.
7. રોકડ વેચાણ કુલ વેચાણના ૪૦% છે. કુલ ઉધાર વેચાણના ૫૦% રકમ વેચાણ પછીના માસમાં જ્યારે બાકીની રકમ વેચાણ પછીના બીજા માસમાં વસુલવામાં આવે છે.
8. પ્રત્યેક માસના પરોક્ષ ખર્ચાઓમાં નીચેના ખર્ચાઓનો સમાવેશ થાય છે.
 i. દરેક મહીને સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. ૮,૮૦૦ થાય છે.
 ii. સ્વયં સંચાલિત પાવર લૂમ પરનો પ્રમાણસર ઘસારાની રકમ.
9. સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા જે તે માસમાં જ ચૂકવાય છે જ્યારે બાકીનાં પરોક્ષ ખર્ચા પછીના માસમાં ચૂકવવામાં આવે છે.
10. નવેમ્બર ૨૦૨૨માં એક જુનું યંત્ર રૂ. ૬૦,૦૦૦ માં વેચવામાં આવ્યું.

11. નવેમ્બર ૨૦૨૨ માં રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની કાયમી મિલકત ખરીદવામાં આવશે જેની ૭૦%

રકમ ડીલીવરી સમયે તેમજ બાકીની રકમ પછીના માસમાં ચુકવવામાં આવશે.

12. નવેમ્બર ૨૦૨૨ માં રૂ. ૨૦,૦૦૦ આવકવેરાના ચુકવવામાં આવશે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ આદર્શ કેમિકલ્સ X અને Y એમ બે પ્રકારની વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે જે માટે નીચે આપેલ પ્રમાણમાં કાચામાલને ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.

વસ્તુ X કાચો માલ A- ૭૦% B ૩૦%

વસ્તુ Y કાચો માલ C- ૬૦% D ૪૦%

વસ્તુ X અને વસ્તુ Y નું તૈયાર માલ બન્યા બાદ વજન તેના સામગ્રીના વજન જેટલું જ છે. નવેમ્બર ૨૦૨૨ દરમિયાન વસ્તુ Xના ૬૦૦ કિગ્રા અને વસ્તુ Y ના ૨,૦૦૦ કિગ્રા વેચાશે તેવો અંદાજ છે.

નવેમ્બર માસ દરમિયાન ખરેખર અને અંદાજિત માલસામગ્રી નીચે મુજબ છે.

કાચોમાલ	ખરેખર (૧-૧૧-૨૦૨૨)	માલસામગ્રી કિગ્રા	અંદાજિત (૩૦-૧૧-૨૦૨૨)	માલસામગ્રી કિગ્રા
A	1-11-2022	120	30-11-2022	100
B	1-11-2022	70	30-11-2022	60
C	1-11-2022	460	30-11-2022	400
D	1-11-2022	200	30-11-2022	220
વસ્તુ X	1-11-2022	80	30-11-2022	40
વસ્તુ Y	1-11-2022	400	30-11-2022	500

નવેમ્બર માસ દરમિયાન માલસામગ્રીની ખરીદ કિંમત નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવેલ છે.

A – ૪૦ રૂ. (કિગ્રા દીઠ) B – ૩૫ રૂ. (કિગ્રા દીઠ) C – ૧૦ રૂ. (કિગ્રા દીઠ) D – ૧૮ રૂ. (કિગ્રા દીઠ)

તમામ માલસામગ્રી તા. ૦૫-૧૧-૨૦૨૨ નાં રોજ ખરીદવામાં આવશે.

તૈયાર કરો.:

- ઉત્પાદન અંદાજપત્ર નવેમ્બર ૨૦૨૨ માટે.
- માલસામગ્રી જરૂરીયાત અંદાજપત્ર નવેમ્બર ૨૦૨૨ માટે
- માલસામગ્રી ખરીદી અંદાજપત્ર નવેમ્બર ૨૦૨૨ માટે

પ્રશ્ન.૨ એક ઉત્પાદકીય કંપની ૬૦% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ ૨૦,૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન કરી એકમદીઠ રૂ. ૩૦ ના ભાવે (૨૦) વેચાણ કરે છે. વર્ષ ૨૦૨૨ માટે અંદાજિત આંકડાઓ નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ
ઉત્પાદન (એકમ)	20,000
કાચો માલ @ રૂ. ૪.૨૫	રૂ. 85,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી @ ૫.૭૫	રૂ. 1,15,000
ચલિત કારખાના પરીક્ષ ખર્ચ @ ૭.૭૫	રૂ. 1,55,000
સ્થિર પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. 1,25,000
ચલિત વેચાણ પડતર (વે.કિ. ના 2.૭૫%)	
સ્થિર વેચાણ અને વહીવટી ખર્ચ	રૂ. 72,500 રૂ.

કંપનીને એક પેઢી તરફથી ૧૦,૦૦૦ એકમનો એક ખાસ ઓર્ડર મળેલ છે. કંપની એકમદીઠ રૂ. ૧ નફો કમાવવા ઈચ્છે છે. ખાસ ઓર્ડર માટે અન્ય કોઈ વેચાણ ખર્ચ ઉદ્ભવશે નહિ.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ એક કારખાનામાંથી નીચેની માહિતી લેવામાં આવી છે.

વિગત	A	B
વેચાણ કિંમત	200	500
માલસામગ્રી (લીટર દીઠ રૂ. 20)	40	160
મજૂરી (કલાક દીઠ રૂ. ૧૦)	50	100
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	20	40
કુલ સ્થિર ખર્ચા	રૂ.15,000	

નફાકારક ઉત્પાદન મિશ્રણ શોધવા માટે નીચેના ચાવીરૂપ પરીબળોના સંજોગોમાં કઈ વસ્તુનું ઉત્પાદન વધુ નફાકારક સાબિત થશે.

- જ્યારે કાચો માલસામાન ચાવીરૂપ પરિબળ હોય ત્યારે.
- જ્યારે મજૂરી/ ઉત્પાદન ક્ષમતા ચાવીરૂપ પરિબળ હોય ત્યારે.
- જ્યારે વેચાણ જથ્થો ચાવીરૂપ પરિબળ હોય ત્યારે.

કુલ પ્રાપ્ય માલસામાન ૧,૦૦૦ લીટર હોય અને વધુમાં વધુ દરેક વસ્તુનું ૩૦૦ એકમનું ઉત્પાદન કરવાનું હોય ત્યારે નફાકારક ઉત્પાદન મિશ્રણ નક્કી કરો.

પ્રશ્ન.૩ R લીમીટેડ ૬,૦૦,૦૦૦ એકમનું વેચાણ કરી રોકાણ પર ૨૦% નફો મેળવવાનો અંદાજ રાખે છે. તેઓ નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે. (૧૫)

કાચમી મિલકતો	૧૦,૦૦,૦૦૦
ચાલુ મિલકતો	૩૦,૦૦,૦૦૦
સ્થિર ખર્ચા	૧૦,૦૦,૦૦૦
ચલિત ખર્ચા એકમદીઠ	રૂ. 2

બજારની પરિસ્થિતિ પ્રમાણે તેઓ બજારમાં ૪૦,૦૦૦ એકમો વેચી શકે તેમ છે આથી તેઓ વિભાગ P સમક્ષ વધારાના એકમોની ખરીદી કરવા અંગેનો પ્રસ્તાવ મુકે છે. વિભાગ P નો મેનેજર એકમદીઠ રૂ. ૩ ની કીમતે ખરીદી કરવા તૈયાર છે પરંતુ, મેનેજર એકમદીઠ રૂ. ૫ ની કીમતે વેચવા માંગે છે.

જો વિભાગ P આ એકમો ન ખરીદે અને ૪૦,૦૦૦ એકમો બજારમાં વેચવામાં આવે તો તેવા સંજોગોમાં તેઓને કાચમી મિલકતોમાં ૧૦% ,સ્ટોકના રોકાણમાં રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ તેમજ સ્થિર ખર્ચાઓમાં રૂ. ૧,૪૦,૦૦૦ ની બચત કરી શકે છે.

એકમે ૨,૦૦,૦૦૦ એકમો વિભાગ P ને એકમદીઠ રૂ. ૩ ની કીમતે ફેરબદલ કરવા જોઈએ કે કેમ તે અંગે આપનો અભિપ્રાય જણાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ કૃષિ કંપની વર્ષ ૨૦૨૧ માટે તેની એક વસ્તુ માટે નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	8
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	20
ચલિત ખર્ચાઓ	6
વેચાણ કીમત	62.5
સ્થિર ખર્ચાઓ (વાર્ષિક)	3,37,500
વેચાણ એકમો (વાર્ષિક)	40,000

વર્ષ ૨૦૨૨ માં કાચો માલ અને ચલિત ખર્ચામાં અનુક્રમે ૧૦% અને ૫% થી વધારો થશે. મજૂરી દર રૂ. ૧૮.૭૫ થશે અને સ્થિર ખર્ચા રૂ. ૧,૮૯,૧૦૦ થી વધશે. વેચાણ કિંમતમાં કોઈપણ પ્રકારનો વધારો થવાનો અવકાશ નથી પરંતુ, વેચાણ જથ્થામાં નીચે પ્રમાણે વધારો થશે.

જાહેરાત ખર્ચા	90,000	1,07,000	2,60,000	3,60,000
વેચાણ એકમોમાં વધારો	4,000	8,000	12,000	16,000

તૈયાર કરો.

I.વર્ષ ૨૦૨૨ માટે નફાકારકતાનું પત્રક

II.ક્યાં વિકલ્પે કંપની વધુમાં વધુ નફો મેળવી શકે તે દર્શાવતું પત્રક.

પ્રશ્ન.૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(૧૫)

- 1) મુલ્ય વિશ્લેષણનું મહત્વ
- 2) ગુણવત્તા પડતરનું વર્ગીકરણ
- 3) વસ્તુ આયુષ્ય ચક્ર ના પરિપક્વતા અને પડતીનો તબક્કો
- 4) મુલ્ય એન્જીનીયરીંગની નફા પરની અસરો

ENGLISH VERSION

Q.1 From the following information of Paras Company Limited prepare a cash budget for the 3 months from October to December, 2022. (20)

Month	Sales	Closing Stock	Total Overhead Expense
August	1,60,000	20,000	25,000
September	2,00,000	30,000	31,000
October	2,40,000	50,000	41,000
November	3,20,000	60,000	37,000
December	2,80,000	55,000	41,000
January	3,00,000	50,000	31,000

Additional Information:

1. On 1-10-2022 Bank balance is Rs. 1,00,000
2. On 1-1-2022 company has purchased an automatic power loom with latest technology costing Rs. 1,40,000 abs having an estimated life of 10 years with a scrap value of Rs. 6,000. The loom was installed in the factory by paying installation charges of Rs. 10,000.
3. On 1-4-2022 company has issued 1,000 equity shares of Rs. 100 each at a premium of 10%. The amount called up per share as under:
On Application Rs. 30
On Allotment Rs. 35(Including Rs. 5 Premium)
On First & Final Call Rs.?
The final call is due on 15th November, 2022.
4. Goods are sold at a profit of 33.33% on cost price.
5. Anticipating sales of each month purchases are made in the preceding month.
6. Purchases are made for cash.
7. Cash sales are 40% of the total sales, 50% of credit sales are collected in the month after sales and remaining sales are collected in the second month after sale.
8. Total overhead expenses of each month include
a) Monthly fixed overhead expenses of each month Rs.9,800.
b) Proportionate amount of depreciation on automatic power loom.
9. Fixed overheads are paid in the same month whereas remaining overheads are paid in the subsequent month.
10. Old machinery is to be sold for Rs 60,000 in November 2022.

11. A fixed asset is to be purchased for Rs. 1,00,000 in November, 2022 the payment of which is to be made 70% against delivery and the remaining amount in the subsequent month.
12. Income tax is to be paid for Rs. 20,000 in November 2022.

OR

- Q.1 Adarsh Chemicals manufactures two products X and Y by mixing the following raw materials in the proportion shown below:

Product X Raw Material A – 70% B 30%

Product Y Raw Material C – 60% D- 40%

The weight of finished products X and Y are equal to the weight of their ingredients.

During November 2022, it is expected that 600 kgs of product x and 2,000 kgs of product Y will be sold.

Actual and budgeted inventories for the month of November are as under:

Raw Material	Actual (1-11-2022)	Inventory (kg)	Budgeted (30-11-2022)	Inventory (kg)
A	1-11-2022	120	30-11-2022	100
B	1-11-2022	70	30-11-2022	60
C	1-11-2022	460	30-11-2022	400
D	1-11-2022	200	30-11-2022	220
Product X	1-11-2022	80	30-11-2022	40
Product Y	1-11-2022	400	30-11-2022	500

The purchase price for materials for November is expected to be as follows:

A – 40 Rs. (Per kg) B- 35 Rs. (Per kg) C- 10 Rs. (Per kg) D- 18 Rs. (Per kg)

All materials will be purchased on 5-11-2022 Prepare:

1. Production budget for November 2022
2. Material requirement Budget 2022
3. Material purchase budget 2022

- Q.2 A manufacturing company produces 20,000 units by operating at 60% of the capacity and sells at a price of Rs 30 per unit. The budgeted figures for the year 2022 are as follows. (20)

Particular	Amount
Production (Units)	20,000
Raw Material @ Rs. 4.25	Rs. 85,000
Direct Labour @ Rs. 5.75	Rs. 1,15,000
Variable factory overhead @ Rs. 7.75	Rs. 1,55,000
Fixed Factory Overhead	Rs. 1,25,000
Variable selling costs 2.75% of Selling Price	
Fixed selling and administrative costs	72,500

The company receives a special order for 10,000 units from a firm. The company desires to earn a profit of Rs. 1.00 per unit and no selling expenses are to be incurred for the special order.

OR

- Q.2 Following information is taken from the data of a factory.

Particular	A	B
Sales Price	200	500
Material (Rs. 20 per liter)	40	160
Wages (Rs. 10 Per hour)	50	100
Variable overheads	20	40
Total Fixed Cost	Rs. 15,000	

In order to find out the profitable production mix suggests the production of which product is more profitable in case of key factor in following cases:

1. When Raw material is key factor
2. When Wages/ Production capacity is key factor
3. When sales volume is key factor

Decide the profitable production mix in case the total available raw material is 1,000 liter and the maximum 300 units of each product can be produced.

- Q.3 R Limited expects to sell 6,00,000 units to earn 20% profit on investment. They provide the following information. (15)

Fixed Assets	10,00,000
Current Assets	30,00,000
Fixed Expenses	10,00,000
Variable Expenses per unit	Rs.2

As per market condition they can sale 4,00,000 units in market. So that they proposed division P to purchase it. Manager of division p is ready to buy at Rs. 3 per unit but, manager is firm to sale at Rs. 5 per unit.

If division p is not purchased these goods and sold 4,00,000 units in the market then they can save fixed assets 10% and stock investment Rs. 2,00,000 and fixed cost by Rs. 1,40,000.

Give advice whether 2,00,000 units are transferred to division P at Rs. 3 or not.

OR

- Q.3 Krushi Company provides following information of its product for the year 2021.

Direct Raw Material	8
Direct wages	20
Variable Expenses	6
Selling price	62.5
Fixed Expenses (Annually)	3,37,500
Sales Units (Annually)	40,000

In the year 2022, raw material and variable expenses will be increased by 10% and 5% respectively. Labour wage rate will be 18.75 Rs and fixed expenses will be increased by Rs. 1,99,100. There is no scope of increase in selling price but sales quantity is increased as under:

Advertisement Exp.	90,000	1,07,000	2,60,000	3,60,000
More sales units	4,000	8,000	12,000	16,000

Prepare:

1. Profitability Statement for the year 2022.
2. At which option the company will earn maximum profit and its statement.

- Q.4 Write a note on (Any Three) (15)

- 1) Importance of Value Analysis
- 2) Classification of Quality costing
- 3) Maturity & Decline stage of Product Life Cycle
- 4) Impact of Value Engineering on profit
